СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

спеціальність	**015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)**	**обов'язковість дисципліни**	**обов'язкова**
освітня програма	**«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»**	**факультет**	**менеджменту, адміністрування та права**
освітній рівень	**перший (бакалаврський)**	**кафедра**	**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін**

ВИКЛАДАЧ

Варипаєв Олексій Михайлович

Науковий ступінь – кандидат філософських наук, 09.00.04 – Філософська антропологія, філософія культури
Вчене звання – доцент, доцент кафедри ЮНЕСКО та соціального захисту
Досвід роботи – більше 28 років

- **Співавтор 9 навчальних посібників, 6 монографій;**
- **Співавтор 73 наукових статей та 149 тез доповідей на наукових конференціях;**
- **Співавтор 41 навчально-методичних матеріалів;**

Показники професійної активності з тематики курсу:

- **співавтор більше 5 наукових публікацій за тематикою дисципліни, методичних рекомендацій;**
- **учасник наукових і методичних конференцій за тематикою дисципліни**

телефон	**+380972126194**	**електронна пошта**	**varypaev@ukr.net**	**дистанційна підтримка**	**Moodle**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	**Засвоєння студентами теоретичних і практичних основ курсу; формування у майбутніх педагогів методологічної компетентності; ознайомлення студентів з особливостями організації науково-педагогічних досліджень (з урахуванням фахового спрямування); професійно-педагогічна підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" до написання різних видів наукових робіт (у т.ч. й курсових), а також проведення науково-педагогічних досліджень у дошкільних закладах під час різних видів педагогічної практики.**
Формат	**лекції, практичні заняття, самостійна робота**
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	• **відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації (ЗК05, СК12,ПРН09) / практичні заняття** • **знати основи педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою (ЗК07, СК22, ПРН15) / самостійна робота**
Обсяг і форми контролю	**5 кредити ECTS (150 годин) 7-й семестр: 30 год. лекції, 46 год. практичні; 74 год. самостійна робота, поточний контроль; підсумковий контроль – іспит.**
Вимоги викладача	**вчасне виконання завдань, активність, командна робота**
Умови зарахування	**згідно з навчальним планом**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	**ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.** **ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.** **ЗК06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.** **ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.** **СК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.** **СК 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.** **СК 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи**	**Програмні результати навчання**	**ПРН 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.** **ПРН 09. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.** **ПРН 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.** **ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.**

	фундаментальних та прикладних наук. **СК 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.**		

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
Модуль 1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ					
Лекція 1.	**Вступ до науково-педагогічних досліджень**	**ПЗ 1** **ПЗ 2**	**Аналіз наукового пізнання та його рівні.** **Особливості педагогічного дослідження: прикладний аналіз.**	**Самостійна робота**	**Розкрийте поняття науки та наукового пізнання.** **Поясніть особливості педагогічних досліджень.** **Охарактеризуйте основні принципи наукового пізнання.** **Наведіть приклади науково-педагогічних досліджень та їхнього впливу на освітній процес.**
Лекція 2.	**Методологічні основи науково-педагогічних досліджень**	**ПЗ 3** **ПЗ 4**	**Вибір методологічного підходу для педагогічного дослідження.** **Застосування теоретичних і емпіричних методів у педагогіці.**		**Проаналізуйте основні методологічні підходи у педагогічних дослідженнях.** **Порівняйте методи теоретичного та емпіричного дослідження.** **Визначте роль методологічних принципів у проведенні дослідження.** **Обґрунтуйте значення комплексного підходу в педагогічних дослідженнях.**
Лекція 3.	**Організація науково-педагогічного дослідження**	**ПЗ 5** **ПЗ 6**	**Формулювання теми, мети та завдань дослідження.** **Розробка гіпотези та побудова логіки дослідження.**		**Сформулюйте основні критерії вибору теми дослідження.** **Визначте основні етапи науково-педагогічного дослідження.** **Наведіть приклади формулювання мети, завдань і гіпотези дослідження.** **Запропонуйте алгоритм проведення педагогічного дослідження.**
Лекція 4.	**Інформаційне забезпечення наукового дослідження**	**ПЗ 7** **ПЗ 8**	**Робота з бібліотечними ресурсами та базами даних.** **Перевірка тексту дослідження на академічну доброчесність.**		**Дослідіть основні джерела наукової інформації.** **Опишіть принципи роботи з бібліотеками та електронними базами даних.** **Проаналізуйте вплив академічної доброчесності на якість досліджень.** **Складіть перелік онлайн-ресурсів для пошуку наукової інформації.**

Лекція 5.	**Методи збору емпіричних даних у педагогічних дослідженнях**	**ПЗ 9** **ПЗ 10**	**Розробка анкети для соціологічного опитування.** **Проведення та аналіз педагогічного спостереження.**	**Самостійна робота**	**Порівняйте різні опитувальні методи (анкети, інтерв'ю, соціометрія).** **Охарактеризуйте спостереження як метод педагогічного дослідження.** **Проаналізуйте ефективність педагогічного експерименту.** **Визначте переваги і недоліки тестування у наукових дослідженнях.**
Лекція 6.	**Педагогічний експеримент та його роль у наукових дослідженнях**	**ПЗ 11** **ПЗ 12**	**Планування та проведення педагогічного експерименту.** **Аналіз результатів експериментального дослідження.**		**Охарактеризуйте види педагогічного експерименту.** **Визначте основні етапи проведення експериментального дослідження.** **Наведіть приклади аналізу отриманих результатів експерименту.** **Обґрунтуйте значення педагогічного експерименту для вдосконалення освіти.**
Лекція 7.	**Аналіз та інтерпретація результатів дослідження**	**ПЗ 13** **ПЗ 14**	**Використання статистичних методів аналізу даних (Excel).** **Візуалізація даних дослідження (графіки, таблиці, діаграми).**		**Опишіть методи статистичного аналізу даних.** **Виконайте порівняльний аналіз кореляційного та регресійного аналізу.** **Проаналізуйте роль візуалізації даних у наукових дослідженнях.** **Обґрунтуйте важливість об'єктивної інтерпретації результатів.**
Лекція 8.	**Програма та етапи науково-педагогічного дослідження**	**ПЗ 15**	**Структурування та складання програми дослідження.**		**Розробіть програму дослідження на прикладі педагогічної проблеми.** **Охарактеризуйте основні етапи наукової роботи.** **Сформуйте критерії оцінки ефективності дослідницького процесу.** **Визначте особливості планування педагогічного дослідження.**

Модуль 2. ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ					
Лекція 9.	**Використання інформаційних технологій у науково-педагогічних дослідженнях**	**ПЗ 16** **ПЗ 17**	**Використання цифрових платформ для опитувань та збору даних.** **Аналіз великих даних у педагогічних дослідженнях.**	**Самостійна робота**	**Дослідіть можливості SPSS та Excel для обробки даних.** **Оцініть переваги онлайн-опитувань та цифрових платформ.** **Опишіть використання штучного інтелекту у наукових дослідженнях.** **Наведіть приклади автоматизованого аналізу даних у педагогіці.**
Лекція 10.	**Оформлення результатів дослідження**	**ПЗ 18**	**Вимоги до написання та оформлення наукової статті.**		**Опишіть структуру наукової роботи.** **Визначте вимоги до оформлення статей, курсових та дипломних робіт.** **Складіть коротку інструкцію щодо використання наукових стилів цитування.** **Проаналізуйте поширені помилки в оформленні наукових досліджень.**
Лекція 11.	**Презентація результатів дослідження**	**ПЗ 19**	**Підготовка мультимедійної презентації результатів дослідження.**		**Розробіть план доповіді для наукової конференції.** **Визначте особливості підготовки наукових статей.** **Опишіть стратегії ефективного представлення досліджень перед аудиторією.** **Запропонуйте способи роботи з аудиторією під час презентації.**
Лекція 12.	**Науково-дослідна робота студентів**	**ПЗ 20**	**Виконання етапів наукового дослідження студентами.**		**Дослідить значення науково-дослідної діяльності у підготовці фахівців.** **Визначте основні труднощі, з якими стикаються студенти під час досліджень.** **Опишіть етапи формування дослідницьких компетентностей.** **Проаналізуйте вплив наукової діяльності на професійний розвиток студентів.**

Лекція 13.	**Етичні аспекти науково-педагогічних досліджень**	**ПЗ 21**	**Аналіз кейсів порушення академічної доброчесності.**		**Розкрийте поняття академічної доброчесності.** **Дослідіть проблему плагіату та шляхи його уникнення.** **Визначте етичні питання експериментальних досліджень.** **Проаналізуйте відповідальність науковців за дотримання етичних норм.**
Лекція 14.	**Впровадження результатів наукових досліджень у практику**	**ПЗ 22**	**Оцінка ефективності впроваджених змін у навчальний процес.**		**Охарактеризуйте процес апробації результатів дослідження.** **Визначте шляхи застосування наукових результатів у педагогічному процесі.** **Проаналізуйте методи оцінки ефективності впроваджених змін.** **Запропонуйте рекомендації щодо адаптації дослідницьких результатів у навчальний процес.**
Лекція 15.	**Перспективи розвитку науково-педагогічних досліджень**	**ПЗ 23**	**Прогнозування розвитку педагогічних досліджень у майбутньому.**		**Дослідіть інноваційні підходи та технології у педагогічній науці.** **Визначте ключові тенденції розвитку педагогічних досліджень.** **Охарактеризуйте перспективи міждисциплінарних досліджень у сфері освіти.** **Запропонуйте власне бачення майбутнього науково-педагогічних досліджень.**

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с.
2. Бондар В. І. Дидактика: навч. посібник. Київ: Либідь, 2005. 264 с.
3. Киверялг А. А. Методы исследования в профессиональной педагогике. Таллин: ВАЛГУС, 1980. 334 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
5. Чайченко Н. Н., Семеног О. М., Артюшкіна Л. М., Рудь О. М. Науково-педагогічне дослідження: навч. посібник для магістрантів. Суми: СОІППО, 2015. 190 с.
6. Варипаєв О.М. Емпіричні методи наукових досліджень:філософські та педагогічні виміри // Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва і [Електронне видання] : матеріали VIII Міжнар.наук.-практ. конф., 29 листопада 2024 р./ Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024 с.132-135.
7. Варипаєв О.М. Основи методології та організації наукових досліджень: практико-педагогічні аспекти // Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва і [Електронне видання] : матеріали VIII Міжнар.наук.-практ. конф., 29 листопада 2024 р./ Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024 с.167-170.

Методичне забезпечення

1. «Основи науково-педагогічних досліджень»: методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. О.М. Варипаєв – Харків: ДБТУ, 2024 – 103 с.
2. «Основи науково-педагогічних досліджень»: тестові завдання поточного і підсумкового контролів знань з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. О.М. Варипаєв – Харків: ДБТУ, 2024 – 37 с.
3. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
4. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2010. 308 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватись кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»; виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність